

Store hjerter, sterke hender

I flere år har Anne Helene Gjelstad portrettert livene til de gamle kvinnene på de estiske øyene Kihnu og Manija, som siden 2003 er på UNESCOs verdensarvliste over muntlig og immateriell kulturarv for sine bryllupstradisjoner, rituelle sanger og danser, sitt håndverk og sin dialekt.

10_{Des}

2019

Sist oppdatert

18.12.2019

Skrivet av Harald Harnang

Medarbeider, Narvik

Kategori: Bokanmeldelse (/artikler?articleCategoryId=4)

BOKINFO

Tittel: «Big heart, strong hands».

Fotograf: Anne Helene Gjelstad.

Sjanger: Fotodokumentar.

Format: 29 x 24 cm, 256 sider, 148 fotografier,

tekstilinnbundet.

Tekst: Engelsk og norsk.

Pris: 450 kr.

Forlag: Dewi Lewis Publishing

ISBN: 978-1-911306-56-6.

Kan skaffes: Hos Interfoto (Skøyen), foto.no (Barcode) eller direkte fra fotografen: ah@annehelenegjelstad.com.

Boken er støttet av Norske Fagfotografers Fond og Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening.

«Big heart, strong hands» er fortellingen om et lite samfunn i Øst-Europa. I de siste elleve årene har Anne Helene Gjelstad arbeidet med å portrettere livene til de gamle kvinnene på de estiske øyene Kihnu og Manija, som ligger nord i Rigabukten. Det er små lokalsamfunn som siden 2003 er på UNESCOs verdensarvliste over muntlig og immateriell

kulturarv for sine bryllupstradisjoner, rituelle sanger og danser, sitt håndverk og sin dialekt.

Isolerte øyer

Det sterke felleskapet og innbyggernes tette bånd til forfedrenes skikker er utviklet gjennom århundrene, og er et resultat av øyenes isolerte beliggenhet. Fargerike og interessante representerer de gamle kvinnene en kultur og et levesett med sterke forankring i tradisjonene. Kvinnene er vant til å klare seg selv, jobbe hardt og ta hånd om det aller meste. De oppdrar barna, lager klærne, pløyer jorda, kjører traktor og steller husdyrene. Mennene er mye borte, på fiske og på arbeid på fastlandet og i utlandet. Livet er ofte hardt. Det er normalt her. Ingen stiller spørsmål og du gjør det du må. Det er slik du får et varmt hjerte og sterke hender.

Dagligliv

Gjennom ord og bilder forteller Anne Helene Gjelstad kvinnenenes sterke historier. Hun har fotografert deres dagligliv og aktiviteter, klær og soverom, kjøkken og fjøs, detaljer, omgivelser og landskap. I boka forteller også noen av kvinnene om livene sine, opplevelser under krig og okkupasjoner, familieliv, arbeid og håndverk, maten de spiste, fattigdommen, slitet og tapene, de enkle gledene og tankene deres om fremtiden. Og hun har fortalt historien om utviklingen av dette særegne samfunnet, de harde kårene som en del av Sovjetunionen, den fargerike kulturen og folkedraktene som fortsatt er i daglig bruk.

Boken er Anne Helene Gjelstads bidrag til å dokumentere og bevare den gamle Kihnukulturen for fremtiden. Hun ønsker at stemmene til disse ulike kulturbærerne må bli hørt og tatt vare på for kommende generasjoner i et lite samfunn som er i rask endring i vestlig retning og hvor den tradisjonelle identiteten gradvis forsvinner.

Imponerende

Det er mye å la seg imponere over når det gjelder Anne Helene Gjelstads 11 år lange prosjekt.

Boka er bare ett av dem, men en sentral del. Her er store, fargemettede og varme bilder av de 35 kvinnene som presenteres i boka. Men her er også landskap, hus, detaljer, interiør og eksteriør.

Dette er nok først og fremst et delt kulturhistorisk/fotografisk prosjekt i tekst og bilder, og ikke et rendyrket fotoprosjekt – slik det strengt

tattkunne ha

Takket være en solid og grundig tekst, ikke minst første del som handler om øyenes skiftende og til dels dramatiske historie, får leserne et godt innblikk i dette spesielle samfunnet, og vi får med det et dekkende bakteppe for hovedrolleinnhaverne i dette prosjektet: De gamle kvinnene med de sterke hendene.

Teksten er omfattende, men avbalansert og akkurat grundig nok. I første del av boka er det engelsk tekst og store bildeoppslag. Først et godt stykke mot slutten av boka kommer den norske oversettelsen, og da noe mer sparsommelig illustrert. Norsk er B-språket. Ikke unaturlig sikter man på et internasjonalt publikum.

For oss fotografer bemerker vi at det ikke er noen informasjon i boka om fotografisk teknikk, noe den dyktige fotografen strengt tatt godt kunne unt oss lesere/seere. Er det virkelig kun eksisterende lys fra vinduer, eller har hun benyttet digre softboxer? Jeg tipper det første, og så tipper jeg videre mellomformatkamera, stativ og relativt lang lukkertid. Solid håndverk og like solid artisteri. Selvsagt.

Lansering

Boka lanseres hos Interfoto på Skøyen, tirsdag 10. desember kl 18-21. Det blir et lite «bokbad» om selve boka, men også hvordan det er å jobbe med et så langvarig personlig prosjekt langt hjemmefra, og hvordan man kan skaffe støtte til fotografering og utgivelse av boka. Her blir også musikalsk innslag, og selvsagt boksalg og signering.

Om fotografen

For ordens skyld, her er noen få linjer om fotografen, klippet fra Wikipedia:

Anne Helene Gjelstad (født 9. mai 1956 i Oslo) er en norsk fotograf og tidligere klesdesigner. Som fotograf arbeider hun primært med portrett, mote og reportasje, men også innenfor interiør, produktfotografering og livsstil.

Gjelstad har utdannelse fra Statens håndverks- og kunstindustriskole fra 1982. Hun drev deretter atelier for design og produksjon av eksklusive klær. I 5 1/2 år drev hun egen strikkeproduksjon i Estland for det norske og internasjonale markedet.

I 2009 avsluttet hun en to årlig fotoutdannelse ved Bilder Nordic School

of Photography. Hun har også deltatt på workshop med bl.a. Mary Ellen Mark, Joyce Tenneson, Greg Gorman, William Ropp, Emily Soto, Sue Bryce og Lindsay Adler.

Hun har sittet i styret til Norske Reklamefotografer.

Mer om fotografen på egen hjemmeside.

(<https://annehelenegjelstad.com/>)

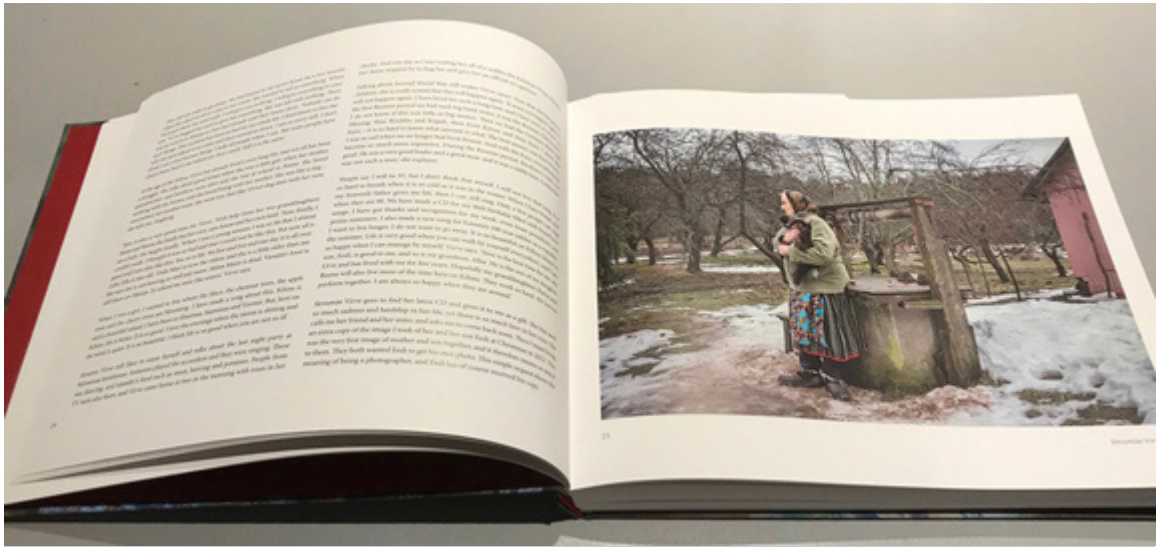
Cover

Anne Helene Gjelstad

Fra boka

Anne Helene Gjelstad

Artikkelkommentarer

Ingen har kommentert denne artikkelen enda

Eller kommenter via Facebook:

0 Comments

Sort by Oldest

Add a comment...

Facebook Comments plugin

Nyeste artikler fra forsiden

(/artikler/konkurranser/12/48994-vinner-en-av-lys-imørket-kåret)

Vinneren av 'Lys i mørket' kåret

Det ble Richard Larssen fra Egersund som vant med bildet Beacon to the milky way.